

Sisäministeriö
kirjaamo
kirjaamo@intermin.fi

Viite: lausuntopyyntö SMDno-2019-1460

DNA OYJ:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI PELASTUSLAIN 109 §:N MUUTTAMISESTA

DNA Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua HE-luonnoksesta ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

DNA:n näkemyksen mukaan pelastuslain 109 §:ää on välttämätöntä muuttaa siihen vaikuttavaa muuttunutta lainsäädäntöä vastaavaksi, jotta pykälä koskee jatkossa viranomaisverkon ohella myös viranomaisviestintään liittyvän kaupallista verkkoa hyödyntäen toteutettavan viestintäpalvelun käyttöön oikeuttavaa liittymää. Muussa tapauksessa olisi vaarana, että viranomaisviestintäpalvelujen toiminta ja siten esim. pelastustoiminta vaarantuisi tiloissa, joissa verkon käytettävyyys on estynyt rakennuksesta tai rakennelmasta johtuvasta rakenteellisesta syystä.

Pelastuslain 109 §:ää muutettaessa on tärkeää huolehtia siitä, etteivät muutokset johda teleyri-tysten välisen kilpailutilanteen vääristymiseen. Jotta näin ei kävisi, rakennuksen tai rakennelman omistajan pelastusviranomaisen pelastuslain 109§:n perustuvan määräyksen perusteella hankkimia sisäverkon kuuluvuutta tukevia laitteita, tulee voida käyttää ainoastaan viranomaisliittymiä varten.

Pelastuslain 109 §:n pykälän perusteella toteutetun sisäverkon käyttötarkoituksen rajaaminen ainoastaan viranomaisliittymiin poistaa myös hallituksen esityksen luonnoksessa esiin nostetun ja muutoin todennäköisesti toteutuvan huolen siitä, että kilpailutuksen voittanut verkko-operaattori ei ryhtyisi toteuttamaan verkkoa oma-aloitteisesti kaupallisten intressien perusteella, mikäli olisi oletettavaa, että pelastusviranomaisen antaa kyseisen kohteenomistajalle pelastuslain 109 §:ssä tarkoitettua määräyksen. Mikäli rakennuksen tai rakennelman omistaja joutuisi tällaisessa tilanteessa maksamaan muutoin kaupallisten intressien perusteella rakennettavan sisäverkon osuuden, se lisäisi perusteettomasti omistajan maksettavaksi tulevia kustannuksia. Lisäys olisi esim. kauppakeskuksissa erittäin merkittävä ja olisi siten ristiriidassa pelastuslain 15 §:n mukaisen omaisuuden suojan kanssa. Samalla matkaviestinverkko-operaattorien välinen kilpailutilanne vääristyisi, kun osa operaattoreista joutuisi kantamaan vastaavat kustannukset itse rakennuksen omistajan maksaessa kustannukset yhdelle operaattorille.

Näistä syistä rakennuksen tai rakennelman omistajan toteuttama sisäverkko tulisi rajata vain viranomaisliittymien käyttöön. Tällöin ei esimerkiksi ole tarpeen pyrkiä määrittelemään erikseen em. ongelman välttämiseksi sitä, mihin kiinteistön osiin sisäverkko normaalisti rakennettaisiin kaupallisten intressien perusteella. Kuten hallituksen esityksen luonnoksessa on todettu, pelastuslain 109 §:n määräyksen perusteella rakennettavan sisäverkon kaupallinen hyödyntäminen on mahdollista estää, kun sisäverkko toteutetaan sisätukiasemia käyttäen.

Mikäli rakennettavaa sisäverkkoa ei voida teknisesti rajata vain viranomaisliittymien käyttöön, tulee kyseiset sisäverkon osat antaa samoin ehdoin kaikkien matkaviestinverkko-operaattorien käyttöön matkaviestinmarkkinoiden tasapuolisen toiminnan varmistamiseksi. Käytännössä rakennuksen tai rakennelman omistajan tulee huolehtia siitä, että passiiviset sisäverkon osat rakennetaan niin laajakaistaisina ja sellaisia komponentteja käyttäen, että kaikki matkaviestinverkko-operaattorit voivat halutessaan käyttää passiivista sisäverkkoa samanaikaisesti. Tällöin ne ovat

kaikkien operaattorien käytettävissä myös tilanteessa, jossa viranomaisliittymät toimittava operaattori vaihtuisi seuraavassa kilpailutuksessa.

DNA esittää, että pelastuslain 109 §:ää tulee täydentää lisäämällä pykälän toiseksi momentiksi seuraavat lauseet: *"Pelastusviranomaisen hankittavaksi määräämiä laitteita saa käyttää ainoastaan viranomaisliittymien toimintaa varten. Mikäli pelastusviranomaisten hankittavaksi määräämien laitteiden käyttöä ei voida teknisesti rajata siten, että ainoastaan viranomaisliittymät voivat niitä hyödyntää, tulee rakennuksen tai rakennelman omistajan varmistaa, että hankitut laitteet voidaan antaa kaikkien matkaviestinoperaattorien käyttöön samoin ehdoin."*

Lisäksi DNA katsoo, että hallituksen esityksessä tulisi ohjeistaa pelastusviranomaisia ja Suomen Erillisverkot Oy:tä, jonka valvonnassa sisäverkot toteutetaan huolehtimaan siitä, että rakennettavien sisäverkkojen passiiviset komponentit toteutetaan niin laajakaistaisina ja riittävän tehonkeston omaavina, että kaikki matkaviestinverkko-operaattorit voivat käyttää niitä samanaikaisesti.

Helsingissä 17.8.2020

Markku Lamminluoto
Senior Advisor
DNA Oyj